

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**V Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

*присвячена 100-річчю заснування Дніпровського
державного аграрно-економічного університету*

13-14 травня 2021 року

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 13-14 травня 2021 р. – Дніпро : ННІЕ, 2021. – 151 с.

(Присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету)

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у вищій школі». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку і оподаткування». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений у кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою в навчально-науковому інституті економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Губарик О. М.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 534 від 16 жовтня 2020 року.

© Навчально-науковий інститут економіки
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2021

представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок про те, що середовище діяльності підприємства характеризується крізь призму зовнішніх і внутрішніх чинників. Впливаючи на систему управління, визначаються основні положення потреб та вимог, які через поставлені завдання формують модель бухгалтерського обліку.

Загалом система обліку та оподаткування в Україні функціонує задовільно, але, як стверджують наукові дослідження і практична діяльність, у нас є низка прогалин та проблем, які необхідно вирішувати.

Література

1. Донець Л., Романенко Н. Основи підприємництва: Навч. посіб. М-во освіти і науки України, ДонДУЕТім. М. Туган-Барановського. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 315 с.
2. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р. № 996-XIV. ; із змін. та допов. [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] / Кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [зі змін. та доп.]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ

*Ю.Л. Якубенко, к.е.н., доцент,
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет*

Облік праці та її оплата - центральне питання у всій системі обліку підприємства. Будь-який процес господарської діяльності пов'язаний з витратами не тільки коштів (предметів) праці, а й з витратами живої праці. Підвищення продуктивності праці зумовлене зростанням ефективності виробництва. Витрати живої праці - найважливіший елемент загальних витрат, витрати вимірюються в відпрацьованому часі. Це викликає необхідність обчислювати заробітну плату кожному працівнику і відносити її до складу витрат виробництва обігу.

Ведення бухгалтерського обліку в області оплати праці регламентовано суворими правилами і великою кількістю нормативних документів, які регулюють облік і контроль на підприємстві (табл. 1).

Нормативне регулювання обліку заробітної плати

Державне забезпечення	Нормативний документ	Застосування
Величина мінімального розміру заробітної плати	Закон України «Про Державний бюджет України на ... рік»	Мінімальний розмір заробітної плати
Заходи, що забезпечують підвищення рівня реального змісту заробітної плати	Прожитковий мінімум	Заходи в області заробітної плати, доходів і рівня життя населення
Обмеження переліку підстав і розмірів утримань із зарплати і податків з неї	Кодекс законів про працю, Податковий кодекс	Обов'язкові утримання і з ініціативи роботодавця
Обмеження виплати зарплати в натуральній формі	Кодекс законів про працю	Винятки: бони; купони; спиртні напої; зброю і боєприпаси; боргові зобов'язання і розписки; наркотичні, шкідливі і інші токсичні речовини
Забезпечення отримання працівником зарплати в разі банкрутства роботодавця	Цивільний кодекс, Кодекс законів про працю, Закони України	Захист інтересів робітників. Рівні пріоритетів: санація, реорганізація
Державний нагляд і контроль за повною і своєчасною виплатою зарплати і наданням встановлених гарантій	Кодекс законів про працю, Податковий кодекс	
Відповідальність роботодавців за порушення вимог трудового законодавства з оплати праці	Кодекс законів про працю	

Зупинимося детальніше на окремих з них:

- основний документ нашої країни - Конституція - має в своєму складі статті, повністю і цілком виразно присвячені праці в країні, тобто, встановлює, що всі мають право на винагороди за виконану працю, при цьому заборонена будь-яка дискримінація. Заробіток не повинен бути нижче встановленого законодавством мінімального розміру [2, 3];
- Кодекс законів про працю, у кодексі розглядаються наступні аспекти трудових відносин [8]:
 - виникнення трудових відносин та порядок укладання трудових договорів між підприємством і його працівниками;
 - тривалість робочого часу і час відпочинку (вихідні, святкові дні, відпустки);
 - трудовий розпорядок і дисципліна праці;
 - організація охорони праці;

- особливості регулювання оплати праці окремих категорій працівників: жінок, працівників у віці до 18 років, працівників, які працюють за сумісництвом і т.д.;
- питання захисту трудових прав працівників;
- відповідальність за порушення трудового законодавства.

Кодекс законів про працю покликаний встановлювати рівень умов праці та всебічну охорону трудових прав працівників. Порушення будь-якої статті Кодексу законів про працю є серйозною протизаконною дією і карається в адміністративному або кримінальному порядку, тому виконання встановлених в його статтях правил є обов'язковим для всіх керівників і працівників.

Кодекс законів про працю встановлює положення загального характеру, на основі якого органи місцевого самоврядування мають право застосовувати акти, що містять норми трудового права, в межах своєї компетенції;

- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6]. Визначає об'єкти бухгалтерського обліку; обов'язок і особливості організації ведення бухгалтерського обліку; необхідність закріплення способу ведення бухгалтерського обліку в обліковій політиці; встановлює правила складання і зберігання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку; проведення інвентаризації; регламентує загальні вимоги до бухгалтерської (фінансової) звітності, її складу в звітному періоду; встановлює обов'язок здійснення підприємством внутрішнього контролю та застосування держаних і галузевих стандартів бухгалтерського обліку;

- Податковий кодекс [5], встановлює обов'язок фізичних осіб, які отримують доходи від джерел в Україні, сплачувати податок на доходи фізичних осіб; регламентує особливості визначення видів оподатковуваних податком доходів, податкової бази, обчислення і сплати ПДФО податковим агентом; встановлює правила обліку і обчислення майнових, соціальних і стандартних податкових вирахувань, а також правила обчислення і сплати податку на прибуток підприємства;

- Закон України «Про Державний бюджет України на ... рік»; встановлює мінімальний розмір оплати праці, що застосовується в Україні з метою регулювання розміру заробітної плати, визначення розміру допомоги по тимчасовій непрацездатності, вагітності та пологах і для інших цілей в області обов'язкового соціального страхування [7];

- Положення з бухгалтерського обліку «Про затвердження Положення по веденню бухгалтерського обліку та бухгалтерської звітності в Україні» [1], визначає особливості порядку організації і ведення бухгалтерського обліку, складання та подання бухгалтерської (фінансової) звітності юридичними особами, незалежно від їх організаційно-правової форми (крім кредитних організацій і державних установ);

- План рахунків бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності підприємства та Інструкція по його застосуванню визначає систему рахунків, на яких здійснюється облік операцій по розрахунках з працівниками;

- Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності в Україні» [4], розкриває особливості організації і ведення облікової політики підприємства. В обліковій політиці підприємства затверджуються: план рахунків бухгалтерського обліку, форми первинних облікових документів, правила визнання доходів і витрат підприємства, правила документообігу, порядок організації внутрішнього контролю і т.д.;

- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [9]. Витрати підприємства на оплату праці відносяться до витрат по основним видам діяльності. Витрати визнаються в тому періоді, в якому вони були здійснені, незалежно від часу фактичної виплати грошових коштів.

В обліковій політиці підприємство прописує порядок визнання витрат на оплату праці як витрат, віднесених на собівартість продукції, управлінські чи комерційні витрати.

Узагальнюючи сказане, можна сказати, що трудове законодавство включає нормативні акти, до числа яких можна віднести окремі закони, акти трудового законодавства, укази і розпорядження Президента, постанови і розпорядження Уряду, нормативні акти та ін.

Література

1. Бухгалтерський облік: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / В. Й. Плиса, З. П. Плиса. К. : Каравела, 2014. 480 с.
2. Демянишин В.Г. Бюджетний механізм держави: сутність та роль у регулюванні соціально-економічних процесів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 11. С.3-11.
3. Колот А. Мінімальна заробітна плата в Україні: функції та проблеми її визначення. *Україна: аспекти праці*. 2015. №1. С.18–20.
4. Мудрик М.В. Первинний та зведений облік праці та її оплати на сільськогосподарських підприємствах. *Матеріали міжнародних наукових практичних конференцій*. 2018. С. 42-45.
5. Податковий кодекс України : Закон України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Про державний бюджет на 2021 рік: Закон України від 15.12.2020 року № 1082-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#Text>
8. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995р. №108/95. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
9. Проект Трудового кодексу № 2902 від 22.04.2016р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/sweb2/webproc4_1?pf3511=46746.

<i>Якубенко Ю.Л.</i>	Особливості нормативного регулювання обліку праці та її оплати.....	78
<i>Яценко Н. А.</i>	Аналіз використання виробничих запасів на підприємстві.....	82
<i>Юрченко А.А.</i>	Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів.....	84
<i>Юрченко С.В.</i>	Аналіз чинників впливу на ринок сільськогосподарських технічних засобів та сільськогосподарського обладнання в Україні.....	88

Секція 2

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

<i>Кічурчак М.В.</i>	Вплив зміни системи оподаткування підприємств на формування доходів зведеного бюджету України в умовах децентралізації.....	91
<i>Міньковська А.В.</i>	Особливості оподаткування єдиним податком діяльності фізичних осіб-підприємців.....	94
<i>Лега О. В., Гусаренко Н. Ю.</i>	Due diligence як метод мінімізації податкових ризиків.....	96
<i>Лега О. В., Мельник Я. О.</i>	Сутність категорії «податковий аудит»: систематизація наукових поглядів.....	99

Секція 3

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Секція 4

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ, ФІНАНСОВИХ ТА КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ

<i>Губарик О.М.</i>	Моделювання професійної підготовки фахівців економічної галузі.....	103
---------------------	---	-----